

ผลของการใช้เมทิลจัสมีโนเอนท์ต่อการเปลี่ยนแปลงทางชีวเคมีและการเกิดอาการใส่สีน้ำตาลของสับปะรด
พันธุ์ตราดสีทอง

Effect of Methyl Jasmonate on Biochemical Changes and Browning in Pineapples cv. *Tradseetong*

ฤทธิรัตน์ ทันติวัฒนา¹ ศรีชัย กัลยานรัตน์^{1,2} ชัยรัตน์ เศรษฐพิพร¹ เฉลิมชัย วงศ์อรี¹ และ พนิตา บุญฤทธิ์อิงไชย¹
Tantaviwattana, R.,¹ Kanlayanarat, S.,^{1,2} Techavuthiporn, C.,¹ Wongs-Aree, C.¹ and Boonyaritthongchai, P.¹

Abstract

A postharvest problem occurring during cold storage of pineapples is internal browning which is a chilling injury symptom. This experiment was carried out to determine the effect of methyl jasmonate (MeJA) on biochemical changes and browning in pineapples cv. *Tradseetong*. Fruits were treated with 0 (control), 10^{-2} and 10^{-3} M MeJA for 5 minutes and then stored at 10°C , 85% relative humidity. The pineapples treated with 10^{-2} M MeJA had the highest vitamin C content (13.10 mg/100g FW), followed by those treated with 10^{-3} M MeJA and the control (11.22 and 9.33 mg/100g FW, respectively). The fruits treated with MeJA at both concentrations had lower polyphenol oxidase (PPO) activity than the control. The control had the highest PPO activity ($2.318 \Delta\text{OD}_{420}$ min/mg protein), followed by the pineapples treated with 10^{-3} and 10^{-2} M MeJA (1 and $0.612 \Delta\text{OD}_{420}$ min / mg protein, respectively), which corresponded to the rate of browning. All the treatments showed internal browning symptoms after 10 days in storage which could be observed with the naked eyes. The control had the highest pulp browning, followed by the fruits treated with 10^{-3} and 10^{-2} M MeJA, respectively. Peroxidase activity was not significantly different among the treatments. The control had the highest catalase activity ($0.616 \Delta\text{OD}_{260}$ min/mg protein). Superoxide dismutase (SOD) activity was increased on the last day of storage. The pineapples treated with 10^{-3} M MeJA had the highest SOD activity (1.94 units/mg protein).

Keywords : methyl jasmonate, pineapple, chilling injury

บทคัดย่อ

ปัญหาหนึ่งที่เกิดขึ้นในระหว่างการเก็บรักษาผลสับปะรดในห้องเย็น ได้แก่ อาการใส่สีน้ำตาลหรืออาการสะท้านหน้า งานวิจัยนี้ศึกษาผลของเมทิลจัสมีโนเอนท์ต่อการเกิดอาการใส่สีน้ำตาลและการเปลี่ยนแปลงทางชีวเคมีของผลสับปะรด โดยจุ่มผล สับปะรดในสารละลายเมทิลจัสมีโนเอนท์ ที่ 3 ระดับความเข้มข้น คือ 0 (ชุดควบคุม) 10^{-2} และ 10^{-3} มิลลาร์ เป็นเวลา 5 นาทีแล้ว นำมาเก็บรักษาไว้ที่อุณหภูมิ 10 องศาเซลเซียส ความชื้นสัมพัทธิ์อยู่ละ 85 พบร่วงสับปะรดที่รุ่มในเมทิลจัสมีโนเอนท์ที่ 10^{-2} มิลลาร์ มีปริมาณกรดอะศ็อกอร์บิกซูนที่สุด (13.10 mg/100g FW) รองลงมาคือผลสับปะรดที่รุ่มในเมทิลจัสมีโนเอนท์ที่ 10^{-3} มิลลาร์ และชุดควบคุม (11.22 และ 9.33 mg/100g FW ตามลำดับ) ผลสับปะรดที่รุ่มในเมทิลจัสมีโนเอนท์ที่ 10^{-2} มีส่วนลดของเอนไซม์โพลีฟีนอลออกซิเดส (PPO) ต่ำกว่าชุดควบคุม โดยชุดควบคุมมีกิจกรรมของเอนไซม์ PPO สูงที่สุด ($2.318 \Delta\text{OD}_{420}$ min/mg protein) รองลงมาคือผลสับปะรดที่รุ่มในเมทิลจัสมีโนเอนท์ที่ 10^{-2} และ 10^{-3} มิลลาร์ (1 และ $0.612 \Delta\text{OD}_{420}$ min/mg protein ตามลำดับ) ซึ่งแสดงถึงความเสื่อมของผลสับปะรดที่ตั้งสองความเข้มข้นเมทิลจัสมีโนเอนท์ ต่ำกว่าชุดควบคุมมากที่สุด (10^{-3} และ 10^{-2} มิลลาร์ ตามลำดับ) กิจกรรมของเอนไซม์เพอร์ออกซิเดส (POD) ในเนื้อส่วนที่ติดแกนของสับปะรดพบว่า ในทุกชุดการทดลองมีการเปลี่ยนแปลงกิจกรรมของเอนไซม์ POD ไม่แตกต่างกัน การเปลี่ยนแปลงของเอนไซม์แคตเลส (CAT) พบร่วง ชุดควบคุมมีกิจกรรมของเอนไซม์ CAT สูงที่สุด ($0.616 \Delta\text{OD}_{260}$ min / mg protein) กิจกรรมของเอนไซม์ซูเปอร์ออกไซด์ดิสมิวเทส (SOD) เพิ่มขึ้นในวันสุดท้ายของการเก็บรักษา ชุดที่รุ่มในเมทิลจัสมีโนเอนท์ที่ 10^{-3} มิลลาร์ มีกิจกรรมของเอนไซม์ SOD สูงที่สุด (1.94 units / mg protein)

คำสำคัญ : เมทิลจัสมีโนเอนท์ สับปะรด อาการสะท้านหน้า

¹ หลักสูตรเทคโนโลยีนิสัตถ์ คณะวิทยาศาสตร์ชีวภาพและเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี กรุงเทพฯ 10140
² Postharvest Technology Program, School of Bioresources and Technology, King Mongkut's University of Technology Thonburi, Bangkok, 10140

² ศูนย์นวัตกรรมเทคโนโลยีนิสัตถ์ สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา กรุงเทพฯ 10400
² Postharvest Technology Innovation Center, Office of the Higher Education Commission, Bangkok 10400

คำนำ

ปัญหาอย่างหลังการเก็บเกี่ยวของสับปะรด ได้แก่ อาการใส่สีน้ำตาล ซึ่งเป็นอาการผิดปกติทางสรีรวิทยาที่เกิดขึ้นเมื่อผลิตผลให้รับอุณหภูมิต่ำกว่า 10-12 องศาเซลเซียส ทำให้ผลเกิดความเสียหายและไม่เป็นที่ยอมรับของผู้บริโภค ซึ่งเป็นปัญหาที่พบในสับปะรดในระหว่างการเก็บรักษาที่อุณหภูมิต่ำและทำให้มูลค่าและอายุการเก็บรักษาสั้นลง โดยลักษณะภายนอกของผลสับปะรดจะเป็นปกติแต่เนื้อผลภายในบริเวณใกล้แกนกลางของผลจะเกิดเป็นจุดหรือบริเวณจ่าน้ำก่อนแล้วจึงเปลี่ยนเป็นสีน้ำตาลในเวลาต่อมา หลังจากนั้นจะค่อยๆ ขยายออกรวมกันเป็นกลุ่มสีน้ำตาลคล้ำที่มีขนาดใหญ่ขึ้น (Dull, 1971) เกิดจากเซลล์ซึ่งมีหน้าที่ควบคุมสารเฝ้าออกเกิดการเสื่อมสภาพ และเกิดจากการทำงานของเอนไซม์พอลิฟีนออกอชีเดส (PPO) นอกจากนี้การเปลี่ยนแปลงของสารประกอบพื้นออลายหลังการเก็บเกี่ยวของผลสับปะรดยังมีความสัมพันธ์กับการพัฒนาของอาการใส่สีน้ำตาล (Paull and Rohrbach, 1985) โดยระดับของสารประกอบพื้นออลจะลดลงพร้อมกับการพัฒนาของอาการใส่สีน้ำตาล (Teisson and Combres, 1979) และการเปลี่ยนแปลงระดับของพิติด ในปัจจุบันการใช้อาร์โนนพีเปอร์วิชหนึ่งที่สามารถลดอาการสะสมท้านนานว่าได้ ของรโนนที่ใช้กันคือเมทิลจัสมิเนต (methyl jasmonate, MeJA) เป็นสารที่อยู่ในกลุ่มของ Jasmonate สังเคราะห์มาจากกรดลิโนเลนิก จัดเป็นสารอินทรีย์ที่มีฤทธิ์ในการควบคุมการเจริญเติบโตของพืชและออกฤทธิ์ยังเรียวัชั่งกับการเพิ่มความต้านทานให้กับพืชเพื่อตอบสนองต่อสิ่งเร้าภายนอก เช่น บาดแผล การเข้าทำลายของโรคและแมลงตลอดจนความเครียดต่างๆ (Cheong and Choi, 2003) พบว่า MeJA สามารถช่วยลดอาการสะสมท้านนานว่าได้ในมะม่วงพันธุ์ Kent ผู้ร่วมพัฒนา อะโวคาโด เกรปฟรุต และมะละกอ (Gonzalea-Aguilar et al., 2004; Meir et al., 1996) ดังนั้นในงานวิจัยนี้จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของเมทิลจัสมิเนตต่อการลดการเกิดใส่สีน้ำตาลในสับปะรดพันธุ์ราดสีทองระหว่างการเก็บรักษาที่อุณหภูมิต่ำ

อุปกรณ์และวิธีการทดลอง

งานวิจัยครั้งนี้ใช้สับปะรดพันธุ์ราดสีทองที่เพาะปลูกในพื้นที่จังหวัดระยอง ขนาดปานกลางห้องปฏิบัติการหลังการเก็บเกี่ยว สายพันธุ์เทศโนโลยีหลังการเก็บเกี่ยว มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี ด้วยรถห้องเย็นที่ควบคุมอุณหภูมิ 20 °C ± 3 องศาเซลเซียส หลังจากนั้นนำผลสับปะรดมาล้างทำความสะอาดด้วยสารละลายคลอรอฟอร์ ที่ความเข้มข้น 200 ppm ผึ่งลมให้แห้ง แล้วนำมาจุ่มสารเมทิลจัสมิเนตความเข้มข้น 0 (ฐานควบคุม) 10^{-2} และ 10^{-3} มิลลาร์ เป็นเวลา 5 นาที หลังจากนั้นให้แห้งแล้วนำผลสับปะรดใส่ในตะกร้าแล้วนำไปวางบนชั้นวางแล้วคลุมด้วยแผ่นพลาสติก เก็บรักษาที่อุณหภูมิ 10 องศาเซลเซียส ทำการบันทึกผลการทดลองทุก 5 วัน โดยทำการบันทึกผลการทดลอง จนสิ้นสุดอายุการเก็บรักษา วางแผนการทดลองแบบ completely randomized design จำนวนทั้งหมด 3 ชั้้น บันทึกผลการทดลองดังนี้ การเปลี่ยนแปลงกรดESCOORBIC คะแนนการเกิดอาการใส่สีน้ำตาล สารประกอบพื้นออลทั้งหมด กิจกรรมของเอนไซม์ พอลิฟีนออกอชีเดส (PPO) เพอร์ออกซิเดส (POD) ซูเปอร์ออกไซด์ดิสมิวเทส (SOD) และ แคตตาล็อก (CAT)

ผล

การรุ่นผลสับปะรดด้วยสารเมทิลจัสมิเนตที่ระดับความเข้มข้น คือ 0 , 10^{-2} และ 10^{-3} มิลลาร์ เป็นเวลา 5 นาทีแล้วนำมาเก็บรักษาไว้ที่อุณหภูมิ 10 องศาเซลเซียส ความชื้นสัมพัทธิ์อยู่ที่ 85 พันว่า ผลสับปะรดที่ผ่านการรุ่นด้วยเมทิลจัสมิเนตมีปริมาณกรดESCOORBIC ในเนื้อส่วนที่ติดแกนของสับปะรด ซึ่งเป็นส่วนที่เกิดอาการใส่สีน้ำตาลมากกว่าสับปะรดที่ควบคุมอย่างมีนัยสำคัญยิ่ง โดยผลที่รุ่นด้วยเมทิลจัสมิเนต 10^{-2} มิลลาร์ มีปริมาณกรดESCOORBIC สูงกว่า 10^{-3} มิลลาร์ ทั้งนี้ในระหว่างการเก็บรักษาสับปะรดในทุกชุดการทดลองมีปริมาณกรดESCOORBICลดลงโดยอายุการเก็บรักษา (Figure 1) ซึ่งแสดงคลื่นกับคะแนนการเกิดใส่สีน้ำตาลซึ่งในทุกชุดการทดลองเริ่มปรากฏการณ์ในวันที่ 10 ของการเก็บรักษา โดยชุดควบคุมเกิดอาการใส่สีน้ำตาลมากที่สุด รองลงมาคือผลสับปะรดที่รุ่นเมทิลจัสมิเนตที่ระดับความเข้มข้น 10^{-3} และ 10^{-2} มิลลาร์ ตามลำดับ (Figure 2)

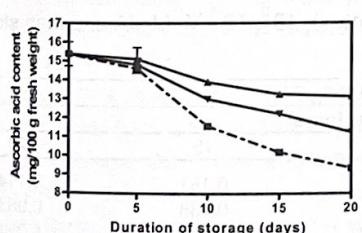

Figure 1 Ascorbic acid content of pineapples treated with 0 (control), 10^{-2} , 10^{-3} M MeJA and then stored at 10°C and 85% relative humidity

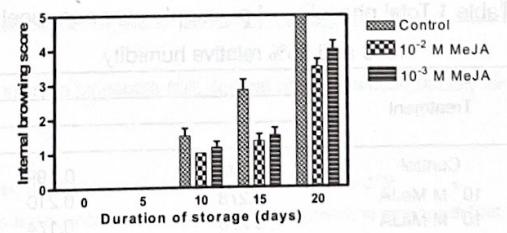

Figure 2 Internal browning score of pineapples treated with 0 (control), 10^{-2} , 10^{-3} M MeJA and then stored at 10°C and 85% relative humidity

กิจกรรมของเอนไซม์ PPO ในเนื้อส่วนที่ติดแกนของผลสับปะรดพบว่า ผลสับปะรดชุดควบคุมมีกิจกรรมของเอนไซม์ PPO เพิ่มสูงขึ้นอย่างรวดเร็วหลังวันที่ 10 จนถึงวันที่ 20 ของการเก็บรักษา ในขณะที่ผลสับปะรดที่ผ่านการฉุนด้วยเมทิลเจดโนเมทในเนทที่ 10^{-2} และ 10^{-3} มิลาร์ มีค่ากิจกรรมของเอนไซม์ PPO ต่ำกว่าเมื่อเปรียบเทียบกับชุดควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (Figure 3) กิจกรรมของเอนไซม์ POD ในเนื้อส่วนที่ติดแกนของสับปะรดพบว่า สับปะรดชุดควบคุมมีกิจกรรมของเอนไซม์ POD สูงกว่าชุดที่ฉุนด้วยเมทิลเจดโนเมทเล็กน้อย โดยในทุกชุดการทดลองมีการเปลี่ยนแปลงค่ากิจกรรมของเอนไซม์ POD แตกต่างกัน โดยมีกิจกรรมของเอนไซม์ POD เพิ่มสูงขึ้นเล็กน้อยในระหว่างการเก็บรักษา (Figure 4)

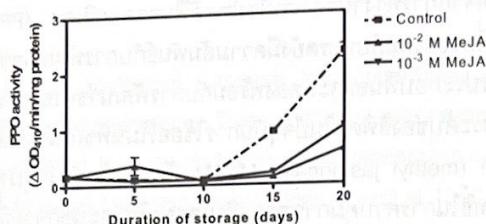

Figure 3 PPO activity of pineapples treated with 0 (control), $10^{-2}, 10^{-3}$ M MeJA and then stored at 10°C and 85% relative humidity

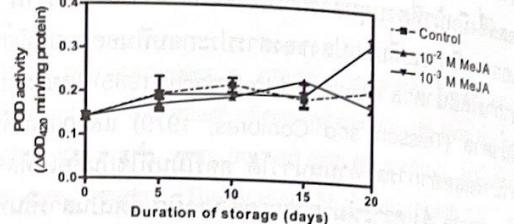

Figure 4 POD activity of pineapples treated with 0 (control), $10^{-2}, 10^{-3}$ M MeJA and then stored at 10°C and 85% relative humidity

กิจกรรมของเอนไซม์ CAT ในเนื้อส่วนที่ติดแกนของผลสับปะรดพบว่า ผลสับปะรดในชุดที่ผ่านการฉุนด้วยเมทิลเจดโนเมทที่ระดับความเข้มข้น 10^{-2} และ 10^{-3} มิลาร์ มีค่ากิจกรรมของเอนไซม์ CAT ลดต่ำกว่าชุดควบคุม โดยมีค่าลดลงจนถึงวันที่ 10 ของการเก็บรักษา และเพิ่มขึ้นจนถึงวันสุดท้ายของการเก็บรักษา ในขณะที่ชุดควบคุมมีค่ากิจกรรมของเอนไซม์ CAT เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วจนถึงวันที่ 10 ของการเก็บรักษา และลดลงในวันที่ 15 และเพิ่มขึ้นในวันสุดท้ายของการเก็บรักษา ซึ่งมีความแตกต่างทางสถิติอย่างมีนัยสำคัญในวันที่ 10 และ 20 ของการเก็บรักษา (Figure 5) กิจกรรมของเอนไซม์ SOD ในเนื้อส่วนที่ติดแกนของผลสับปะรดพบว่า ผลสับปะรดมีการเปลี่ยนแปลงค่า กิจกรรมของเอนไซม์ SOD ค่อนข้างคงที่ตลอดระยะเวลาการเก็บรักษา โดยไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติตลอดช่วงอายุการเก็บรักษา (Figure 6) ปริมาณฟีโนอลลดลงในเนื้อส่วนที่ติดแกนของสับปะรดพบว่า ทุกชุดการทดลองมีแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงปริมาณฟีโนอลลดลงในระหว่างการเก็บรักษา โดยสับปะรดชุดควบคุมมีปริมาณฟีโนอลต่ำกว่าชุดที่ผ่านการฉุนด้วยเมทิลเจดโนเมท สับปะรดมีปริมาณฟีโนอลทั้งหมดเริ่มต้นเฉลี่ย $0.278 \text{ mg}/100\text{g F.W.}$ และในวันสุดท้ายของการเก็บรักษาสับปะรดชุดควบคุมและผลสับปะรดที่ผ่านการฉุนด้วยเมทิลเจดโนเมทที่ 10^{-2} และ 10^{-3} มิลาร์ มีปริมาณฟีโนอลลดลงเหลือ $0.114, 0.063$ และ $0.054 \text{ mg}/100\text{g F.W.}$ ตามลำดับ (ตารางที่ 1)

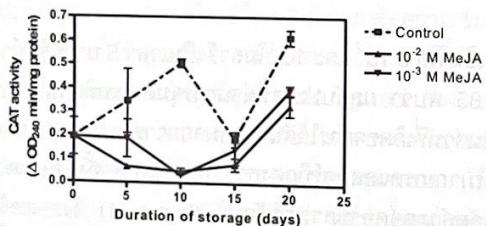

Figure 5 CAT activity of pineapples treated with 0 (control), $10^{-2}, 10^{-3}$ M MeJA and then stored at 10°C and 85% relative humidity

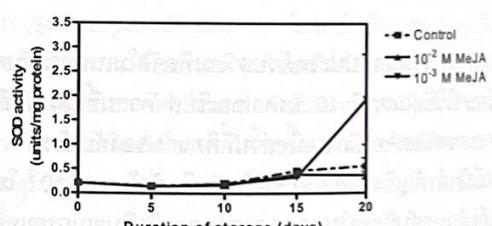

Figure 6 SOD activity of pineapples treated with 0 (control), $10^{-2}, 10^{-3}$ M MeJA and then stored at 10°C and 85% relative humidity

Table 1 Total phenolics of pineapple near core peel treated with 0 (control), $10^{-2}, 10^{-3}$ M MeJA and then stored at 10°C and 85% relative humidity

Treatment	Total phenolics (mg/ 100g FW.)				
	Duration of storage (days)				
	0	5	10	15	20
Control	0.278	0.199	0.052	0.181	0.114 ^a
10^{-2} M MeJA	0.278	0.210	0.067	0.238	0.063 ^b
10^{-3} M MeJA	0.278	0.174	0.059	0.214	0.054 ^c
F-test	NS	NS	NS	NS	**
C V. (%)	11.56	10.66	33.56	15.51	2.92

วิจารณ์ผล

จากการทดลองพบว่า การรุ่มด้วยเมทิลจัสมิโนเมทที่ 10^{-2} และ 10^{-3} มิลาร์ สามารถลดการสูญเสียปริมาณ ภัณฑ์น้ำที่เมื่อเปรียบเทียบกับชุดควบคุม ซึ่งพบว่าลดและลดลงเมื่อก่ออาการได้สิ้นตัวแล้ว โดยประมาณกรด แอกซอร์บิก ในผลสับปะรดลดลงเมื่อก่ออาการได้สิ้นตัวแล้ว (Soler, 1992) เนื่องจากกรดแอกซอร์บิกเป็นตัวเร้าที่ ซึ่งสามารถ รักษาไว้ในน้ำได้ ทำให้มีเม็ดคริโนที่จะรวมตัวเป็นโมเลกุลขนาดใหญ่และเกิดเป็นสิ้นตัวแล้ว สำหรับดึงไม่เกิดอาการได้สิ้นตัวแล้ว (Abdullah et al., 1987) PPO เป็นเอนไซม์หลักสำหรับการเกิดสิ้นตัวแล้วในผลไม้หลายชนิด (Mayer, 1987) เพราะเป็นเอนไซม์ ที่มีออกไซด์ฟีนอลให้เป็นควินอลให้เป็นควินอลก่อนที่จะก่อให้เกิดสิ้นตัวแล้วขึ้น (Graham et al., 2000) ซึ่งจากการทดลองนี้พบว่า MeJA ที่ 10^{-2} และ 10^{-3} มิลาร์ ช่วยลดกิจกรรมของเอนไซม์ PPO เมื่อเปรียบเทียบกับชุดควบคุม ซึ่งการเพิ่มกิจกรรมของเอนไซม์ PPO และปริมาณฟีนอลทั้งหมดสัมพันธ์กับการเกิดอาการสิ้นตัวแล้ว Gonzalez-Aguilar et al., (2001) รายงานว่า MeJA สามารถ ลดอาการ CI และเพิ่มการเปลี่ยนสีของมะม่วงพันธุ์ 'Kent' จากการทดลองพบว่ามีการเปลี่ยนแปลงค่ากิจกรรมของเอนไซม์ POD ไม่แตกต่างกันมากนักระหว่างชุดควบคุมและชุดที่ผ่านการรมด้วย MeJA ซึ่งแสดงถึงกับผลการทดลองของ Zhou et al., (2002) รายงานว่า POD ไม่ใช่เอนไซม์หลักในการเกิดอาการได้สิ้นตัวแล้วในผลสับปะรดหลังจากเกิด chilling ภาระ ภัยภาวะที่เอนไซม์ต่างๆที่ทำหน้าที่ในการกำจัดอนุมูลิสระที่อาจเป็นตัวการในการก่อให้เกิดความเสียหายที่อุณหภูมิต่ำ เอนไซม์ CAT ไม่ได้เขียวขังกับอาการได้สิ้นตัวแล้วในผลสับปะรด (Zhou et al., 2002) จริงแท้ (2546) พบว่าทั้งเอนไซม์ CAT, SOD และ POD ในสับปะรดทั้ง 2 พันธุ์ คือ พันธุ์กุ้งเต็มและพันธุ์ปูดคาดว่าที่ 2 อย่างการเก็บเกี่ยวและในทุกระยะของการเก็บรักษา ไม่ แตกต่างกันมากพอที่จะปั่งชี้ได้ว่าเอนไซม์เหล่านี้มีบทบาทเป็นปัจจัยจำกัดของการเกิดความเสียหายเนื่องจากอุณหภูมิต่ำ

สรุปผล

รายงานวิจัยนี้พบว่า เมทิลจัสมิโนเมทความเข้มข้น 10^{-2} และ 10^{-3} มิลาร์ สามารถลดการสูญเสียปริมาณวิตามินซี ยับยั้งกิจกรรมของเอนไซม์ PPO ในผลสับปะรดได้อย่างมีนัยสำคัญ ซึ่งอาการได้สิ้นตัวแล้วที่ปราบปรามพันธ์กับการลดลงของกรด แอกซอร์บิกและการเพิ่มเข้มข่องกิจกรรมเอนไซม์ PPO และปริมาณฟีนอล แต่พบว่าการรุ่มด้วยเมทิลจัสมิโนเมทไม่มี ผลลัพธ์สัมพันธ์กับกิจกรรมของเอนไซม์ SOD และไปลดกิจกรรมของเอนไซม์ CAT

เอกสารอ้างอิง

- จังแท้ ศิริพานิช. 2546. อิทธิพลของ free radicals และ antioxidants ต่อการเกิดอาการได้สิ้นตัวแล้วในสับปะรด. ภาควิชาพืชสวน คณะ จังแท้ ศิริพานิช. 2546. อิทธิพลของ free radicals และ antioxidants ต่อการเกิดอาการได้สิ้นตัวแล้วในสับปะรด. ภาควิชาพืชสวน คณะ เกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน นครปฐม 73140.
- Abdullah, H., M.A. Rohaya and M.Z. Zaipun. 1987. Storage study of pineapple (*Ananas comosus* cv. Sarawak) with special emphasis on blackheart disorder. Horticultural Abstract 57:6738.
- Cheong, J. and Y. D. Choi. 2003. Methyl jasmonate as a vital substance in plants. Trend in Genetics 19: 409-413.
- Dull, G.G. 1971. The Pineapple pp 303-324. In A.C. Hulme (ed.). The biochemistry of fruits and their products. Vol. 2. Academic Press New York.
- Gonzalez-Aguilar, G.A., J.G. Buta and C.Y. Wang. 2001. Methyl jasmonate reduces chilling injury symptoms and enhances colour development of "Kent" mangoes. Journal of the Science of Food and Agriculture 81: 1244-1249.
- González-Aguilar, G. A., M. E. Tiznado-Hernández, R. Zavaleta-Gatica and M. A. Martínez-Téllez. 2004. Methyl jasmonate treatments reduce chilling injury and activate the defense response of guava fruits. Biochemical and Biophysical Research Communications 313 : 694-701.
- Graham, M., L. Ko, V. Hardy, S. Robinson, B. Sawyer, T. O'Hare, M. Jobin, J. Dahler, S. Underhill and M. Smith. 2000. The development of blackheart resistant pineapples through genetic engineering. Acta Hort. 529: 133-136.
- Mayer, A. M. 1987. Polyphenol oxidase and peroxidase in plants recent progress. Phytochemistry 26: 11-20.
- Meir, S., S. Philosoph-Hadas, S. Lurie, S. Droby, M. Akerman, G. Zauberman, B. Shapiro, E. Cohen and Y. Fuchs. 1996. Reduction of chilling injury in stored avocado, grapefruit, and bell pepper by methyl jasmonate. Canadian Journal of Botany 74: 870-874.
- Paul, R. E. and K.G. Rohrbach. 1985. Symptom development of chilling injury in pineapple fruit. Journal of the American Society for Horticultural Science 110 : 100-105.
- Soler, A. 1992. Pineapple : Quality Criteria. CIRAD, Paris. 48 p.
- Telisson, C. and J. C. Combres. 1979. Le brumissement interne de l'ananas. III. Symptomatologie. Fruits. 34(5) : 315-329.
- Zhou, Y., J.M. Dahler, S.J.R. Underhill and R.B.H. Wills. 2002. a. Enzymes associated with blackheart development in pineapple fruit. Food Chemistry 80 : 565-572.